

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie**

Kraków, dnia grudnia 2010 r.

**Pan
Jerzy Kwaśniewski
Starosta Olkuski
Ul. Mickiewicza 2
32-300 Olkusz**

P/10/006
LKR-4101-16-02/2010

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231 poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Olkuszu (Starostwie) kontrolę w zakresie wykonywania przez Starostę oraz podległe mu służby zadań w zakresie zarządzania kryzysowego w okresie od 22 sierpnia 2010 r. do dnia zakończenia kontroli (w zakresie zagadnień finansowych kontrola objęła okres od 22 sierpnia 2007 r. do 30 czerwca 2010 r.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym przez Starostę Olkuskiego 2 listopada 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie stosownie do art. 60 ustawy o NIK przesyła niniejsze wystąpienie pokontrolne.

NIK ocenia pozytywnie wykonywanie przez Starostę Olkuskiego zadań w zakresie zarządzania kryzysowego. Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności przygotowanie organizacyjne Starostwa Powiatowego w Olkuszu do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego oraz podjęcie koniecznych działań w trakcie wystąpienia awarii sieci energetycznych, które miały miejsce w styczniu 2010 r.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia i oceny cząstkowe:

1. NIK ocenia pozytywnie przygotowanie organizacyjne Starostwa Powiatowego w Olkuszu do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, o których mowa w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590 ze zm.). Zadania te wykonywane były przy pomocy Wydziału Zarządzania Kryzysowego, w którego skład wchodziło Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego, oraz Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego. Zadania i obowiązki w zakresie zarządzania kryzysowego zostały określone w regulaminie organizacyjnym Starostwa. Liczba zatrudnionych pracowni-

ków, zarówno w Wydziale, jak i Centrum Zarządzania, była wystarczająca do realizacji zadań. Pracownicy regularnie uczestniczyli w szkoleniach z zakresu zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej.

2. Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego (PCZK) zapewniało przepływ informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego m.in. poprzez pełnienie całodobowego dyżuru. Dyżury, poza zdarzeniami kryzysowymi, były pełnione przez pracowników Wydziału Zarządzania Kryzysowego w formie stałego dyżuru telefonicznego, według ustalonego grafiku miesięcznego, a w trakcie zaistnienia zdarzenia całodobowo w siedzibie Wydziału. Zadania osób odpowiedzialnych za funkcjonowanie stałego dyżuru zostały wskazane w instrukcji stałego dyżuru. Oględziny stanowiska kierowania wykazały wymagane wyposażenie oraz sprawność systemów łączności. PCZK współdziałało z wojewódzkim centrum zarządzania kryzysowego oraz gminnymi centrami, zlokalizowanymi na terenie powiatu, a także realizowało inne zadania określone w art. 16 ust. 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym.
3. Powiatowy plan zarządzania kryzysowego został opracowany w wymaganym terminie oraz spełniał wymogi określone w art. 5 ust. 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Wprawdzie plan nie zawierał zapisów dotyczących organizacji ochrony przed zagrożeniami radiacyjnymi, wynikających z art. 5 ust. 2 pkt 3 lit. g przedmiotowej ustawy, niemniej aktualizacji planu w tym zakresie dokonano w trakcie trwania czynności kontrolnych, tj. 27 września 2010 r. Zarówno plan, jak i aktualizacja, zostały uzgodnione z powiatowymi służbami, inspekcjami i strażą. Plan był spójny z obowiązującymi w powiecie planami operacyjnymi, w tym m.in. obrony cywilnej i obrony przed powodzią. Oprócz planu zarządzania kryzysowego, w powiecie obowiązywały inne procedury postępowania, w tym na wypadek ewakuacji, podejrzenia lub wystąpienia ogniska ptasiej grypy, informowania, ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach i zdarzeń związanych z bioterroryzmem.

Ponadto Starosta Olkuski wywiązał się z obowiązków określonych w art. 17 ust. 2 pkt 2 lit. c i d ustawy o zarządzaniu kryzysowym, tj. wydał organom gmin zalecenia do gminnych planów zarządzania kryzysowego, a następnie zatwierdził te plany.

4. W budżecie powiatu, w rozdziale 75421 – Zarządzanie kryzysowe, zaplanowano środki w wysokości 25 tys. zł w 2008 r., 23,4 tys. zł w 2009 r. i 14,6 tys. zł w 2010 r., z których wydatkowano, odpowiednio, 13,6 tys. zł (54%), 7,4 tys. zł (32%), 2,3 tys. zł (16%). Ponadto co roku, począwszy od 2008 r., planowano rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego po 100 tys. zł. Środki z rezerwy nie były wykorzystywane. Niskie wykorzystanie środków tłumaczono przede wszystkim niewystąpieniem sytuacji kryzysowej. W ocenie NIK, planowanie środków w rozdziale 75421 na wypadek zaistnienia sytuacji kryzysowej nie jest prawidłowe, gdyż w tym celu tworzona jest obowiązkowo rezerwa celowa na zadania z zakresu zarządzania kryzysowego.

5. Pozytywna ocena NIK dotyczy podejmowanych działań w trakcie trwania awarii sieci energetycznych w styczniu 2010 r. przez powiatowe służby. Ekstremalne warunki pogodowe, które wówczas wystąpiły, spowodowały, iż obszar czterech, spośród sześciu gmin powiatu, został pozbawiony energii elektrycznej, chociaż z oceny zawartej w raporcie z przygotowania do zimy 2009/2010, opracowanej w październiku 2009 r., wynikało, iż powiat jest do niej przygotowany, co potwierdzili przedstawiciele zakładu energetycznego. Podejmowane działania w zakresie reagowania, monitorowania i usuwania skutków zdarzeń kryzysowych wynikały z planu zarządzania kryzysowego, albo były skutkiem bieżących analiz sytuacji (w tym m.in. wypożyczenie na użytek gmin agregatów prądotwórczych dużej mocy, występowanie do właściwych służb o wycinkę drzew wzdłuż linii energetycznych, interwencje w sprawie braku połączeń telefonicznych). Komunikaty, otrzymywane z wojewódzkiego centrum zarządzania kryzysowego, były na bieżąco przekazywane do gminnych zespołów zarządzania kryzysowego.
6. Zaistniała sytuacja kryzysowa, tj. awaria sieci energetycznej, była przedmiotem spotkań powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego, zarówno w trakcie jej trwania, jak i po jej zakończeniu, niemniej aktualizacji planu zarządzania kryzysowego pod tym kątem nie dokonywano. NIK przyjmuje złożone przez dyrektora Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych – Andrzeja Sobczyka wyjaśnienia, że nie było potrzeby sporządzenia aktualizacji procedur w tym zakresie, tym bardziej, że w powyższej sytuacji kryzysowej, jednostką wiodącą był zakład energetyczny, a powiat – jednostką koordynującą. Awaria sieci energii elektrycznej na terenie powiatu uwidoczniła niedostateczny stan sieci energetycznych. Zgodnie z oceną stanu bezpieczeństwa energetycznego powiatu, przedstawioną Wojewodzie Małopolskiemu, ich stan jest na bardzo niskim poziomie, co wynika z zaniedbań w infrastrukturze sieci energetycznych budowanych w latach 60 i 70 ubiegłego wieku, w tym braku przeprowadzania koniecznych remontów i modernizacji.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Staroście, prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie nie formułuje wniosków pokontrolnych oraz nie oczekuje odpowiedzi na powyższe wystąpienie pokontrolne.

Otrzymują:

1. *Adresat*
2. *Departament Administracji Publicznej*
3. *Akta kontroli*